

OBĚŽNÍK

České katolické misie

Ročník XV

Paříž

Číslo 2

únor 1984

Na Hromnice - půl zimnice

Půl zimnice, polovic píce - zkratka polovina nesnází spojených se zimním obdobím. Zimní slunovrat je zlomem astronomickým, viditelným nejdříve na obloze, ale ne bezprostředně v přírodě. Zkušenost ukazuje, že i když se slunce přehoupne přes nejhlubší místo příkopu noci, čeká živou přírodu a s ní spojeného člověka teprve za pár týdnů to nejhorší. Světla přibývá - *na Hromnice, o hodinu více* - ale nesnází nejdříve neubývá, ba právě naopak! Obě uvedená přísloví ukazují, že asi záleží hodně na osobním temperamentu a také na životních podmínkách, vidí-li jeden (po nějakém tom týdnu) že je světla *o hodinu více* nebo že je teprve *půl zimnice*.

Zdá se mi někdy, že tak nějak to vypadá při pohledu odsud do doby ledové u nás doma. Náš vztah k Československu je většinou nesnadný, zprostředkovaný a tím zatížený značnou dávkou nejistoty, co se celkového a správného obrazu situace doma týká. Přidáme-li k němu těžko splnitelné osobní tužby, jen přirozené u lidí, jací jsme my Češi ve Francii, máme zde vysvětlení váhavosti i malomyslnosti těch, kdo se snaží pocho-

pit situaci doma a případně pomoci doslovně hojující církvi doma. Její potíže jsou opravdu obrovské. Zároveň začínají křesťané u nás doma přebírat svou část zodpovědnosti (Pán Bůh zaplať za to!) za věci veřejné a objevují právě v tom skoro nedýchatelem ovzduší možnosti a přímo nutnost společných dílčích postupů s ostatními, ať už jakkoliv blízkými nebo vzdálenými křesťanství a křesťanským církvím.

Je to v naší konkrétní situaci skutečný objev a nijak jej neumenšuje to, co v tomto směru 'už vědí dávno' jinde, jako například v Polsku. U nás je to novum. Jeho důležitost nejlépe změříme na reakci těch na druhém břehu. Situace se nelepší, všeobecně vzato, spíše naopak. Alezáblesky na lepší časy jsou zde také! Na rozdíl od únorového sluníčka jde o začátek křehký a nikoliv nevyhnutelný, automatický. Fatální ovšem není ani násilí a nenávisť. Je pochopitelné, že v ni věří - v tu fatalitu - především ti, kdo si sice přejí zlepšení, ale nevidí, co by pro to mohli udělat. Nebo se jim jejich možnosti jeví směšně neúčinné. Každopádně jsou nečinní, a skoro vždy z toho vyvozují ještě i závěr, že se stejně nic dělat nedá.

Ve světě lidí se lepší o horší období střídají méně nevyhnutelně, než roční období v přírodě. Důstojný lidský život jednotlivce i národa začíná rozhodnutím klást odpor všem pokusům o zotročování. To křesťané u nás doma chápou ve stále větším počtu a jejich objev je opravdu nakažlivý, získává jim spojence na všech stranách. V tomto ohledu lze říci, že zimní slunovrat je za námi. Slunci spravedlnosti se ale musí i nadále pomáhat.

Jestli do toho máte chuť a nevíte, jak začít, přijďte si s námi o tom jednou pohovořit!

... stále jsem se ještě bál. Myslel jsem si, že budu moci působit účinněji, když Chartu nepodepíšu ... měl jsem také strach před krokem do neznáma. Vystřízlivěl jsem z omylu teprve, když jsem viděl, jak počet návštěvníků v kostele přes zimu klesl a ani s nástupem jara se už nezvedal.

Ineditní text, kolující v Československu (viz str. 3 tohoto čísla)

ZNÁTE ?

Zpívalo dřevo zelené,
vonělo lékořicí.
Koho nedořal ten vlahý zpěv,
byl z kamene.

O políbení větví stromu jednoho,
o políbení větví stromů dvou,
o kolibříku v sedmi barvách najednou,
o brodu v háji, háječku,
kam krotcí s divokými žízeň hasit jdou.

O cestách k slunci pělo dřevo zelené,
o slunci na cestách, co kruhem jdou.
Byl listopad a dřevo pod okénkem broukalo si známé.
Vy myslíte, že ne?

Klement Bochořák,
*Legenda * Staronové básně* (Řím 1982)

ČETLI JSME KNIHU

(*** Zbytečné povídky , ineditní text, kolující v Československu.)

Nesetkával jsem se s žádnou příznivou reakcí na to, co jsem jim vykládal. V té době jsem po shromáždění četl na pokračování rozhovory pravoslavného kněze Dmitrije Dudka, ve kterých jde o křesťanský vzor jednání v prostředí militantního ateismu.

Věřící se nad tím většinou zamračili. Dívali se do zdi a zřejmě jim bylo nepříjemné to poslouchat...

Začal jsem si uvědomovat, že tito staří věřící jsou jako mohutné základní kameny, se kterými se nedá pohnout, ale snad se na nich dá stavět?

...

Celý život slyšeli ze všech stran a v různých podobách jenom jedno: "Držte hubu a krok!" a teď jim bude nějaký mladíček povídat něco jiného. Kdykoliv se jim něco podobízel, vždycky to nakonec vyústilo do zklamání. Ti už pouhým slovům neuvěří.

Poznal jsem, že ani na mladé nemohu mít přímý vliv. Zpočátku jich pár ze zvědavosti nakouklo, požádal jsem je o pomoc při práci, asi třikrát jsem jim povídal o životě Krista a přečetl jim úryvky z Dudkových rozhovorů. Nemyslím si, že jsem to dělal zrovna tím nevhodnějším způsobem. Řekli mi: "Bylo to fajn", ale už nepřišli.

Tu a tam někdo žádal o křest dítěte. Před křtem jednou přišli na povídání o co vlastně jde, ale po křtu jsem je v kostele neviděl. Ani za rok, ani za tři. Uvědomil jsem si, že nemá smysl nevěřícím rodičům křtít děti. To lze jen tehdy, když se rodiče zaručí, že dítě křesťansky vychovají, a tady taková záruka nebyla. Křest byl žádan proto, že si to přála babička. Znáám případ, kdy matka jednoho z rodičů byla katolička a matka druhého patřila do církve československé. Obě slibovaly, že v případě křtu v jejich víře předají manželům dům. Je to výjimečný případ, protože rodiče nátlaku babiček nakonec nepodlehli, dítě nepokřtili a dům si postavili sami.

Drtivá většina nevěřících rodičů je ochotna divadélko křestního obřadu podstoupit. Babičce ustoupí, vždyť dobře zaplatí. Začal jsem takové křty odmítat, a bylo zle. Zlobily se především babičky.

S podobným postojem jsem se setkal v knize německého teologa Dietricha Bonhoeffera, který byl za účast v odboji nacisty popraven: "Jako pouhá demonstrace ztrácí křesťanství své oprávnění", str. 87 samizdatové publikace. Mluví v té souvislosti o nenáboženském křesťanství. "Křesťanství" snad proto, že ke křtu došlo. A "nenáboženském" snad proto, že účastníci křtu Boha ze svého života vypudili.

Uvědomil jsem si, že *izolovaná obroda* (zdůrazněno námi) je vyloučena. Situace místní církve se zlepšit natolik, natolik se zlepšit situace křesťanů v celém Československu.

...
(Za těchto okolností už) nic dalšího nemůže být zkaženo. Záleží (v první řadě) na mně, kdy udělám další krok, kterým překonám hraniční bariéru strachu.

JEDEN DRUH POMOCI, KTERÝ VÁS
NEBUDE STÁT SKORO NIC ...

Nezapomínejte na sběr poštovních známek pro katolické misie ve třetím světě!

Opakujeme, že nejužitečnější jsou pro nás známky neodlepené, ale vystřižené i s kusem papíru (okraj alespoň půl centimetru!). Je nám zcela jedno jaké to jsou známky - upotřebí se všechno.

SRDEČNÝ DÍK VŠEM,
KDO NÁM POMÁHAJÍ !

V úvodu si připomínáme

1. 2. 1974 zemřel básník a spisovatel P. Jan Dokulil
2. 2. 1849 se narodil Pavol Hviezdoslav (vlastním jménem Orszagh)
4. 2. 1820 se narodila spisovatelka B. Němcová
8. 2. 994 zemřela blah. Mlada, prostřednice při jednání v Římě, jehož výsledkem bylo založení pražského biskupství (973); zakladatelka našeho nejstaršího benediktinského kláštera - sv. Jiří na pražském hradě - a jeho první abatyše
10. 2. 1961 zemřel lyrický spisovatel a básník, P. J. Deml
12. 2. 1827 předvedl veřejnosti v Terstu první lodní šroub vynálezce Josef Ressel
14. 2. 869 zemřel v Římě ve věku 42 let sv. Cyril
15. 2. 1976 zemřel teolog a lidumil Přemysl Pitter
17. 2. 1958 zemřel básník Petr Bezruč
25. 2. 1634 byl v Chebu zavražděn Albrecht z Valdštejna
25. 2. 1969 zemřel na následky popálenin Jan Zajíc
26. 2. 1834 zemřel vynálezce kamenotisku A. Senefelder
26. 2. 1864 se narodil básník A. Sova
29. 2. 1864 se narodil básník J. S. Machar

Zajímavosti z domova i ze světa

France-Culture přinesla ve dnech 7/8. ledna tr pořad o Národním divadle v Praze, ke stému výročí jeho trvání a také při příležitosti šestiletých oprav, které k tomuto výročí byly provedeny a dokončeny..

Posluchači si mohli kromě zajímavých komentářů poslechnout též záznam Smetanovy *Libuše* z 18. listopadu 1983, pod taktovkou Zdeňka Košlera. Program připravil *Alain Paris*.

Otec Petr Kolář TJ, vedoucí České Katolické Misie v Paříži opouští Misii i Francii. Byl svými řádovými předsta-

venými odvolán do Říma, kde bude pracovat ve vatikánském rozhlase, který je, jak snad víte, svěřen řádu jezuitů. Otec Kolář odejde z Paříže po posledních bohoslužbách v měsíci červnu (takže tedy uzavře normálně tento školní rok v Paříži) a je pověřen také zajištěním přechodného období, než vstoupí do 'úřadu' nástupce, který prozatím ještě není jmenován.

Určitě se tedy budeme nadále vídat i po letních prázdninách, nicméně bude znamenat tato změna důležitý zásah do života České Misie i jiných organizací, které Misie ve svých prostorách hostí.

Malou slavnost na rozloučenou - třebaže otec Kolář nemá nijak v úmyslu vyhýbat se Paříži v dalších letech - hodláme uspořádat někdy v květnu, kdy uplyne 10 let od příchodu otce Koláře do Paříže, tehdy ještě jako studenta seminaristu jezuitské fakulty CENTRE SEVRES, kde od té doby dodnes bydlí.

La Croix přinesla ve svém tříkrálovém čísle (6. ledna tr) další zasvěcený článek o Československu s titulem *L'Enfer Noir de la Tchécoslovaquie*. Autorem článku je opět novinářka G. Jarczyk a jejím 'informátorem' je zřejmě někdo, kdo nedávno byl v Praze. Kromě zajímavých podrobností zasluhuje zmínky především přirovnání situace u nás doma ... k situaci křesťanů v Číně!

Plné znění otevřeného dopisu prezidentu Husákovi uveřejnily *Informationen* (vydává Internationales Katholisches Jugendwerk für Ost- und Mitteleuropa v Mnichově). Dopis protestuje proti pronásledování řeholníků na Slovensku a podepsalo jej 87 osob, mezi nimi např. otec biskup Korec, dřívější provinciál jezuitů P. Srna a několik známých kněží i laiků.

Západoněmecký ministr O. Schneider navštívil *otce kardinála Tomáška v Praze*. Po návratu do Německa v rozhovorech s novináři (KNA 22.11.1983) řekl, že otec kardinál je v plné síle, zároveň ale vyslovil svůj rozhořčený údiv nad tím, že mu není dovoleno jmenovat si ku pomoci alespoň jednoho světícího biskupa. Na tento úřad vyhlášený kandidát, vysvěcený biskup otec Matoušek, je jak známo trvale odmítán československými úřady.

Rovněž z NSR přichází zpráva, že československé zastupitelské úřady přistupují k projednávání žádostí někdejších politických uprchlíků, kteří si žádají o 'urovnání

oměru' dosti zdlouhavě, kladou si jisté nepříjemné podmínky a hlavně vyžadují dosti vysoké poplatky za propuštění ze svazku. V Německu se ozývají hlasy, které žádají vyjasnění situace těchto někdejších doma pronásledovaných Čechoslováků, kteří dnes jezdí do země, kde nedošlo k žádnému zlepšení politické situace (spíše naopak!), ukazovat v Německu dosažený blahobyť.

Přípravu na velké výročí 1.100 let od úmrtí sv. Metoděje na Velké Moravě zahájí *symposium o sv. Metodějovi*, které se bude konat pod záštitou Křesťanské Akademie v Římě ve dnech 28. - 30. června v Ellwangen a skončí tradiční poutí ke sv. Metodějovi tamtéž.

Už teď Vás upozorňujeme, abyste si nezapomenuli udělat volno a přijeli načerpat sil, naděje a také znalostí o "našich věrozvěstech moravských", jak zpíváme často při našich bohoslužbách. Všechny další informace a rezervaci Vám zprostředkuje Česká Katolická Misie v Paříži.

KŘESŤANSKÁ AKADEMIE - TO JSOU TAKÉ

ČASOPISY

STUDIE

**nový
život**

Roční předplatná jsou stanovena takto:

STUDIE 90,- F

NOVÝ ŽIVOT 50,- F

Pokud jste ještě Vaše předplatné neobnovili, učiňte tak neprodleně!

Jinak budeme nuceni Vás upomínat.
Stojí to čas i peníze, které lze bezpochyby použít lépe, než ke psaní upomínek.

Mitra pro otce biskupa Škarvadu

je hotova, jak se mohli na vlastní oči přesvědčit návštěvníci našich bohoslužeb v sobotu 7. ledna (a nikoliv ovšem 3. ledna, jak bylo omylem oznámeno v minulém *Oběžníku* - omlouváme se tímto všem i za další zmýlené datum, které bylo oznámeno, totiž 17. ledna místo správného data 21. ledna...!).

Vybralo se na ni celkem	3.242,- franků
Mitra stála	2.200,- franků
Fotografie (dokumentace pro Misii atd)	117,- franků
Zbývá	<u>925,- franků</u>

tento obnos předá spolu s mitrou otec Kolář
Msgre Škarvadovi osobně v únoru tr při své cestě do Říma.

Zvláštní dík patří mistru Ivo Holému, který vytvořil
bezplatně návrh i provedení malby na hedvábí.
Mitra má vpředu obraz sv. Václava a vzadu znak otce biskupa s nápisem *ut omnes unum sint* - aby všichni jedno byli; takové je heslo našeho českého biskupa.

Mitra je našim poněkud opožděným darem k vánocím otci biskupovi, který nás v Paříži navštívil ke 28. říjnu minulého roku a zbylý obnos poslouží na úpravu jeho domácí kaple v domě, kam se nedávno přestěhoval (poblíž basiliky Santa Maria Maggiore).

* * *

Z přednášky *Vladimíra Pešky* "Svatý Vojtěch a Francie"
(po bohoslužbách dne 21. ledna tr)

Jak se dostaly ostatky sv. Víta do Prahy?
Potunča v Praze na hradě, stavěná v letech 926 - 929 nebyla zasvěcena sv. Jimramovi, patronu kláštera v Pězně, jak se to logicky nabízelo (přemyslovské Čechy mělo od počátku čilé styky s Pěznem - na rozdíl např. od slavníkovských oblastí ve východních Čechách).

Ostatky se z jižní Itálie dostaly nejdříve přes jižní Francii do St Denis na sever od Paříže. Tamějšího opata Filduina poslal císař zřejmě do vyhnanství do saského

kláštera Nova Corvey. Tam se mu dostalo dobrého přijetí a tak po svém návratu do St Denis z vděčnosti poslal do Corvey část ostatků sv. Víta. Obliba tohoto světce velmi rychle rostla v klášteře i v celém Sasku o v tomto světle nutno posuzovat dar ramene sv. Víta, kterého se dostalo Václavovi v Praze po urovnání jistých nesnází ve vztahu k císaři Jindřichu Ptáčníkovi. Proto také zasvěcení rotundy sv. Vítu, jako prvního bohoslužebného místa na pražském hradě, zasvěceného sv. Vítu, patronu dnešní pražské katedrály.

...

Ozývají se dosti často námitky, že Vojtěch byl sice rozhodným stoupencem církevní reformy, která se šířila mimo jiné z Cluny a že usiloval o křesťanský ideál pod tímto vlivem - který však je v první řadě vlivem řeholním a jeho ideál je tedy ideálem *mnišským*. Vojtěch však měl být *biskupem*, a ne *mnicem*.

Mají pravdu tito kritikové, když se jim zdá, že Vojtěch byl příliš mnicem a možná ne dosti důrazně a tedy ne dosti dobře biskupem?

Jisté je, že Vojtěch v Praze nedosáhnul toho, oč usiloval. Zdá se však, že jednotlivé prvky, ze kterých se skládal jeho spor "s Čechy" a "s Čechami" tehdejší doby, nejsou jen sporem o *křesťanskou morálku* (zakazující prodej otroků, porušování práva azylu v kostelích, kruté mravy panovníka a jeho družiny ...), který mohl vést Vojtěch ve jménu *mnišského ideálu*, a také ve jménu *ideálu prostě křesťanského*. Nebyl ve skutečnosti Vojtěch jedním z prvních biskupů, vstupujících do boje o vymanění církve z područí světské moci - tím, jak trval na svém právě ve věcech, které vládoucí v Čechách porušovali? Nemáme zde co do činění s počínajícím bojem o investituru, který vzplane s plnou silou o nějakých 100 let později? Není Vojtěchův odpor postojem pražského biskupa, který už nechce být jen Boleslavovým "kaplanem"?

Možná, že Vojtěchův praktický neúspěch je opravdu neúspěchem prvního průkopníka středoevropské oblasti v úsilí vymanit církve z poručnickování státu. A to by znamenalo že to byl biskup nejen dobrý, ale veliký, a nic na tom nemění potom ani skutečnost, že tuto prvotní fázi boje biskup a s ním církve - nutně - prohrála. Někde někdo jednou začít musí. A sotva to bude člověk malý nebo bázlivý.

Vladimíru Peškovi za velmi zajímavou přednášku srdečně děkujeme a už se těšíme na pokračování 18. února (viz náš program na další straně)!

Náš fond solidarity

do kterého mnozí z Vás tak štědrě a pravidelně přispívají, dosáhl podle našich odhadů (z nám dostupných informací) za dva roky své existence celkové výše asi

60.000,- F

Celá tato suma byla prakticky beze zbytků investována do balíků potřebným doma a do knih, které jim byly posílány. Jde o literaturu náboženskou - bylo např. zakoupeno 100 kusů českého vydání "Bible pro mládež" s velmi početnými ilustracemi (kus 7,- \$ + poštovné z Vídně do Paříže a potom z Paříže adresátovi). Těchto biblí nám zbývá už jen 6 kusů. Jedna z našich francouzských pomocnic nám píše:

Vous ne pouvez pas imaginer ce que ce livre fait ici, avec nos enfants (français, bien sûr!); notre N. fait lui-même des commentaires à voir haute, il la connaît par coeur.

La famille à laquelle nous l'avons envoyé tout au début nous a envoyé un livre superbe sur la Tchécoslovaquie et nous invite chez eux; malheureusement, cela est impossible, pour l'instant...

PŤ BŮH ZAPIAŤ všem, kdo nám pomáhají - a zároveň tak otevírají našim francouzským přátelům dveře do světa, který jim je namnoze zcela neznámý...

Na Oběžník a Českou Katolickou Misii přispěli

anonym 6x	Bernhard	Bílek	Fiala	Forget
Fan	Chaloupek	Choutka	Kinsky	Kubu
Kuhn	Machala	Matula	Novotný	Poupet
Prantl	Severigo	Streitzig	Vladika	

PŤn BŮH ZAPIAŤ všem dárcům!

Náš program:

Mše sv. každou první a třetí sobotu v měsíci,
začátek přesně v 17 hod 15
v kapli domu

CENTRE SEVPES

35, rue de Sèvres

75006 PAPIS

(metro "Sèvres-Babylone")

Po mši sv. pravidelná setkání v sále č. 5. v přízemí
domu, s kulturně-náboženským programem

Na únor a březen jsme připravili

4. února - *otec Kolář* bude komentovat sérii velmi zajímavých diapozitivů z cesty humanitního konvoje do Polska v minulém roce
18. února - *Vladimír Peška* promluví na téma "Svatý Vojtěch ve Francii" - vlastně druhá část jeho přednášky ze symposia ve Veroně - viz výňatek z první přednášky na str. 9 a 10 tohoto čísla *Oběžníku*.
3. března - *otec Kolář* přednese svou přednášku ze setkání v Německu na téma "Křesťanská morálka v době jaderného ohrožení". Příspěvek ke křesťanské reflexi o válce, míru, odzbrojení a obraně.
17. března - program zatím nemohl být stanoven - dovíte se jej po bohoslužbách z oznámení.

* * *

Příští - třetí - číslo "Oběžníku" s programem českých velikonoc v Paříži vyjde koncem března

"OBĚŽNÍK" - Circulaire, bulletin de la Mission Catholique Tchèque de la région parisienne

Certificat d'inscription n. 52316

Périodique paraissant 6 fois par an, abonnement 15,- FF

Éditeur responsable: P. Petr Kolář SJ 35, rue de Sèvres 75006 PARIS
tél. 544-58-91

Les abonnements par chèque à l'adresse:

MISSION CATHOLIQUE TCHEQUE, CCP 201 38 63 M Paris